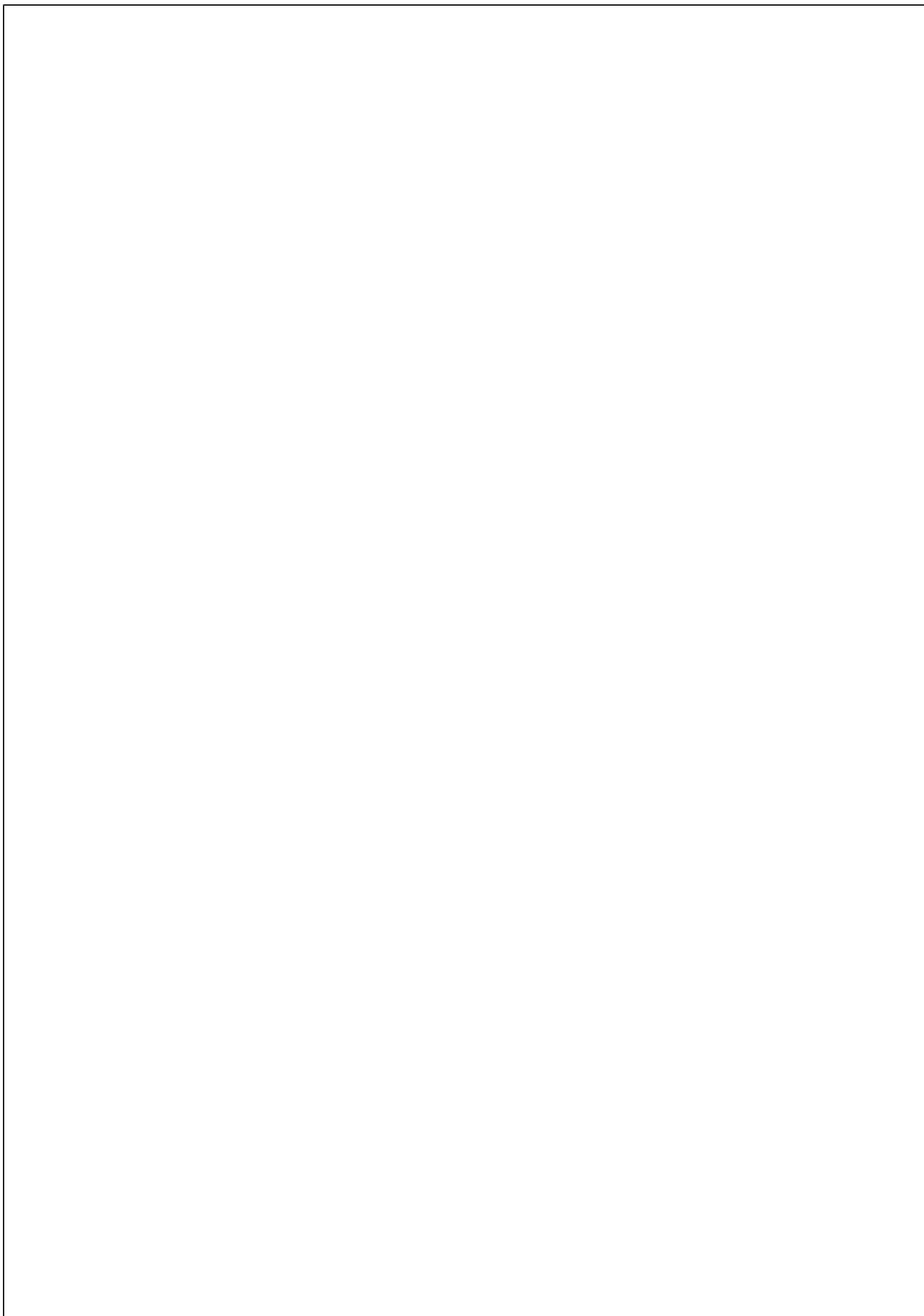

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/194587,Wydawnictwo-IPN-poleca.html>
15.03.2026, 21:58

[Nastę
ny](#)

[Powrót](#)

Wydawnictwo IPN poleca

W grudniu Wydawnictwo IPN poleca publikacje:

01.12.2023

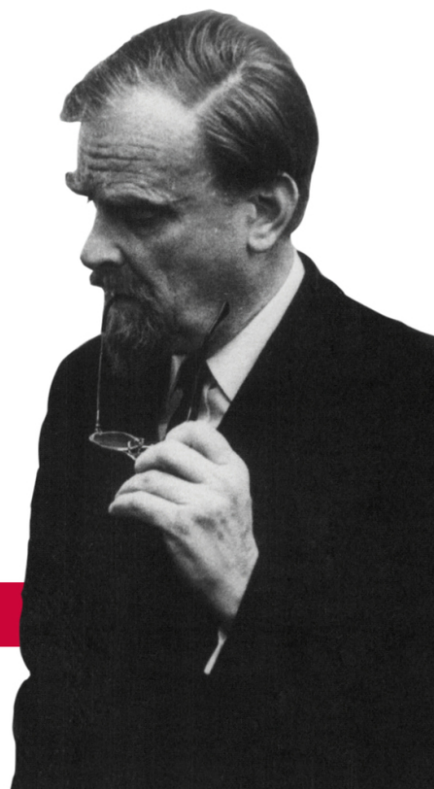

PATRYK PLESKOT

Rurarz Spasowski

**żywoty
równoległe**

Wokół ucieczek
ambasadorów PRL
w grudniu 1981 r.

tom 1: 1920–1981

[Patryk Pleskot, *Rurarz, Spasowski – żywoty równoległe. Wokół ucieczek ambasadorów PRL w grudniu 1981 r. t. 1: 1920-1981*, Warszawa 2023, 630 s., ISBN 978-83-8229-843-7](#)

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego „Uchodźstwo, Emigracja Niepodległościowa 1939–1990”.

Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce miało przynajmniej dwie konsekwencje w sferze dyplomatycznej, których nie spodziewała się ekipa gen. Wojciecha Jaruzelskiego. 19 grudnia 1981 r. o azyl polityczny w Stanach Zjednoczonych poprosił Romuald Spasowski, ambasador PRL w Waszyngtonie. Cztery dni później na podobny krok zdecydował się polski przedstawiciel w Tokio Zdzisław Rurarz, który został szybko przewieziony do USA. Obie ucieczki wywarły wielkie wrażenie na polskiej i światowej opinii publicznej. Dlaczego dyplomaci zdecydowali się na tak radykalne posunięcie? Dlaczego postanowili zerwać z systemem, któremu służyli przez kilkadziesiąt lat? Czy kluczowe okazały się nakaz sumienia i niezgoda na siłowe zdławienie „Solidarności”? Czy w grę wchodziły bardziej prozaiczne względy osobiste? A może istotną rolę odegrały zachodnie (i nie tylko) służby specjalne? Książka jest próbą odpowiedzi na te pytania. Tom pierwszy, wychodząc od rekonstrukcji przebiegu obu ucieczek, skupia na wydarzeniach, które ją poprzedziły.

PATRYK PLESKOT

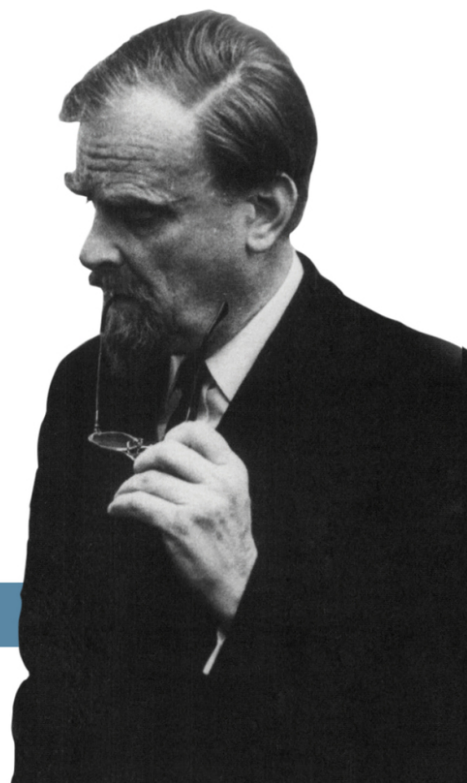
Rurarz Spasowski

**żywoty
równoległe**

Wokół ucieczek
ambasadorów PRL
w grudniu 1981 r.

tom 2: 1981–2007

[Patryk Pleskot, Rurarz, Spasowski – żywoty równoległe. Wokół ucieczek ambasadorów PRL w grudniu 1981 r. t. 2: 1981–2007, Warszawa 2023, 696 s., ISBN 978-83-8229-844-4](#)

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego „Uchodźstwo, Emigracja Niepodległościowa 1939–1990”.

Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce miało przynajmniej dwie konsekwencje w sferze dyplomatycznej, których nie spodziewała się ekipa gen. Wojciecha Jaruzelskiego. 19 grudnia 1981 r. o azyl polityczny w Stanach Zjednoczonych poprosił Romuald Spasowski, ambasador PRL w Waszyngtonie. Cztery dni później na podobny krok zdecydował się polski przedstawiciel w Tokio Zdzisław Rurarz, który został szybko przewieziony do USA. Obie ucieczki wywarły wielkie wrażenie na polskiej i światowej opinii publicznej. Dlaczego dyplomaci zdecydowali się na tak radykalne posunięcie? Dlaczego postanowili zerwać z systemem, któremu służyli przez kilkadziesiąt lat? Czy kluczowe okazały się nakaz sumienia i niezgoda na siłowe zdławienie „Solidarności”? Czy w grę wchodziły bardziej prozaiczne względy osobiste? A może istotną rolę odegrały zachodnie (i nie tylko) służby specjalne? Książka jest próbą odpowiedzi na te pytania. Tom drugi skupia się na konsekwencjach obu ucieczek oraz na opisie aktywności zbiegłych dyplomatów jako emigrantów.

D O K U M E N T Y

tom III

Z dn. 24 LSNP 1984
CCP-0769/84

Przekazywała:

Jampolski RG	[ ]	Łopala TE	[ ]
Cyrci SK	[ ]	R A	[ ]
Olsowski RL	[ ]	Vogge AF	[ ]
Torsbein RP	[ ]	Conker AC	[ ]
Wyszewski QY	[ ]	Banachowski BD	[ ]
Sigoli RF	[ ]	Chomelawski AK	[ ]
Rakowski RE	[ ]	x2. 103 T 16	[ ]

WYPEŁNIĆ NAZWIEMIK

KARTA „IW”
HASŁA PZWAPL
Zadanie (kier.) I

TYTUŁ spec. skracania
Nº EP 1374K
Identyfikator XVII 222 125

Opis treści:
D 7890 Rzym og. Hermit
D 7766 G Rzym "Dis"
D 7764 E H. Li "Picco"
D 78429 Rzym "Metramper"
D 7844 B Rzym "Konrad"
D 78101 Rzym "Rayo"
D 77235 Rzym "Prolog"

Wypełnić nazwiskiem
Jana Pawła II w sprawie Popietuszkii

Dotyczy: stanowiska Watykanu i Jana Pawła II w sprawie Popietuszki

Otrzymują:

Otrzymują:

- Tow. Jaruzelski
- Tow. Czyrek
- Tow. Olszowski
- Tow. Porębski
- Tow. Kiszczak
- Tow. Siwicki
- Tow. Rakowski
- Tow. Łopatka
- Tow. Dęga
- Tow. Pożoga
- Tow. Ciastoń
- Tow. Baranowski

Dotyczy: stanowiska Watykanu i Jana Pawła II w sprawie

1. Rozwój sytuacji wewnętrznej w Polsce po zabójstwie ks. Popiełuszki jest obserwowany z wielką uwagą przez watykański Sekretariat Stanu i osobiście papieża Jana Pawła II. Generalnie poszukuje się odpowiedzi na pytania:

- jaka jest obecna pozycja gen. W. Jaruzelskiego i zwolenników jego orientacji politycznej /w Polsce i wśród KS-ów/;
- jakie - w świetle zaistniałego wydarzenia - rysują się perspektywy stosunków między państwem i Kościołem w PRL;
- jaki wpływ będzie miał zabójstwo Popiełuszki na pozycję prymasa J. Glempa oraz nastroje wśród szeregowego, zwłaszcza młodego kleru polskiego.

...hodzących z otoczenia Jana Pawła II, porwanie ...powiła "promokację polityc...

Sprawa ks. Jerzego Popiełuszki
w dokumentach wywiadu MSW

[2023, 326 s., ISBN 978-83-8229-821-5](#)

Seria wydawnicza „Dokumenty”, t. 72

W tomie trzecim zamieszczono wybrane dokumenty wywiadu PRL wytworzone przez Departament I MSW. Pokazują one, jak na uprowadzenie i zamordowanie ks. Jerzego Popiełuszki, proces toruński oraz dalsze reperkusje tych wydarzeń reagowano za granicą, szczególnie w Watykanie. Informacje na ten temat zbierali zarówno funkcjonariusze pracujący w centrali, jak i na placówkach. Służyły one przede wszystkim do bieżącego układania i prognozowania stosunków państwa z Kościołem.

TOM
IV

LEKSYKON BEZPIEKI

KADRA KIEROWNICZA APARATU BEZPIECZEŃSTWA

1944–
1956

[*Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944-1956, tom IV, red. Witold Bagieński, Magdalena Dźwigaj, Warszawa 2023, 632 s., ISBN 978-83-8229-847-5*](#)

Czwarty tom publikacji pt. *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944-1956* zawiera pięćdziesiąt artykułów biograficznych dotyczących funkcjonariuszy centrali RBP, MBP, KdsBP i MSW, którzy w latach 1944-1956 pełnili w nich funkcje kierownicze. Publikowane biogramy opracowane zostały na podstawie szerokiej kwerendy archiwalnej oraz dostępnej literatury przedmiotu. Dzięki temu, oprócz szczegółowych informacji na temat przebiegu służby tych osób, czytelnik ma możliwość prześledzenia ich losów również poza aparatem bezpieczeństwa. Stwarza to możliwość poznania często zaskakujących życiorysów, ale również szerszego spojrzenia na nieznane dotąd kulisy działania UB.

Wojciech Jerzy Muszyński

Bolesław Piasecki

Początki drogi (1915–1944)

INSTYTUT DZIEDZICTWA
MYŚLI NARODOWEJ
im. Romana Dmowskiego
i Ignacego J. Paderewskiego

[Muszyński Wojciech, *Bolesław Piasecki. Początki drogi \(1915–1944\)*, IPN, Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego, Warszawa 2023, 680 s. + 24 s. wkł. zdj., ISBN 978-83-8229-806-2](#)

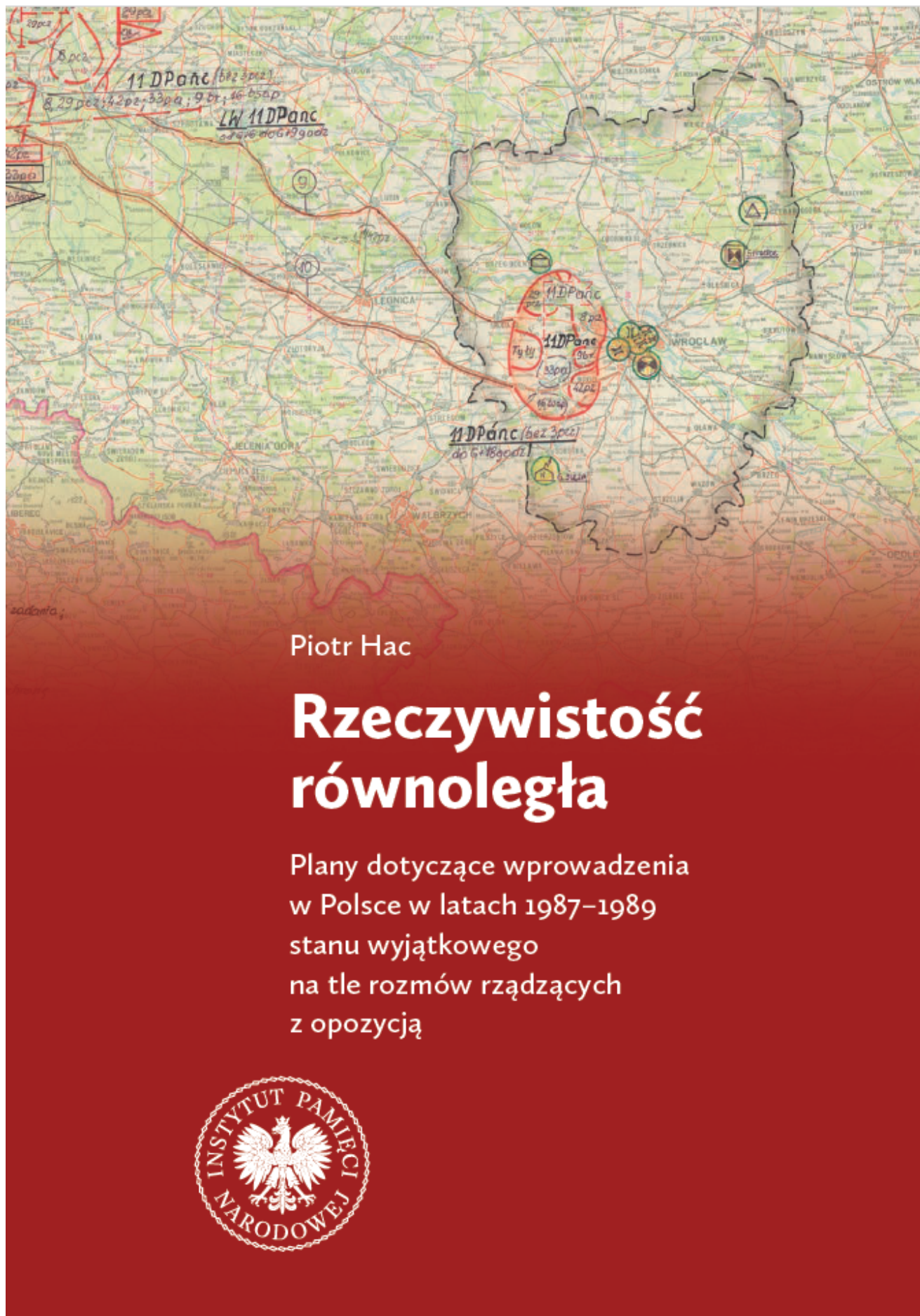

SZLAKIEM LEGIONISTÓW MIĘDZY STYREM A PIAWĄ

KOLEKCJA FOTOGRAFII PROFESORA **STEFANA MACKI**
Z LAT 1915–1920

[*Szlakiem legionistów między Styrem a Pławą. Kolekcja fotografii profesora Stefana Macki z lat 1915–1920, wstęp i oprac. Artur Kuprianis, Sebastian Pilarski, Łódź-Warszawa 2023, 160 s., ISBN 978-83-8229-817-8*](#)

[Piotr Hac, „Rzeczywistość równoległa. Plany dotyczące wprowadzenia w Polsce w latach 1987-1989 stanu wyjątkowego na tle rozmów rządzących z opozycją, Katowice – Warszawa 2023, 392 s., ISBN 978-83-8229-805-5](#)

POWSTANIE WIELKO- POLSKIE 1918–1919

[Powstanie wielkopolskie 1918-1919, red. nauk. Olaf Bergmann, IPN, Muzeum Historii Polski,
Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, Poznań-Warszawa 2022, 312 s., ISBN 978-83-8229-579-5](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)
Polecamy